

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 A

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Mobiliteitsfonds voor het jaar 2026

Nr. 36

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 januari 2026

In december 2024 zijn er met de regionale partijen in Noordelijk-Nederland afspraken gemaakt over het maken van een Masterplan Lelylijn, als vervolg op het in dat jaar afgeronde MIRT-onderzoek. Op 31 maart 2025 is uw Kamer geïnformeerd over de opzet van dit Masterplan, waarbij ook aangegeven is het Masterplan in twee fasen op te stellen.¹ De eerste fase van het Masterplan is nu voltooid en bied ik bij dezen aan uw Kamer aan². In deze eerste fase is verdiept op de inhoudelijke zoekvragen, onder andere over de inpassing en gebiedsontwikkeling in Emmeloord, Heerenveen, Drachten en Groningen. Daarnaast is gekeken naar de impact van de Lelylijn over 100 jaar. Ook is een Financieel Masterplan gemaakt, waarin gekeken is naar de bekostiging van de aanleg van de Lelylijn. Bij deze brief voeg ik ook het advies van het College van Rijksadviseurs over het Masterplan Lelylijn.

Op 2 september heb ik uw Kamer laten weten dat de heer Klaas Knot aangesteld wordt als Lelylijngezant. De gezant is gevraagd een onafhankelijk advies te schrijven over hoe een dergelijk groot project als de Lelylijn perspectief kan krijgen.³ Dit advies heb ik ook bij deze Kamerbrief gevoegd. Vandaag, op het Lelylijncongres in Den Haag, zal de Lelylijngezant zijn advies toelichten. Ik wil de heer Knot hartelijk danken voor zijn advies. Met het toesturen van het advies beschouw ik motie met Kamerstuk 21 501-33, nr. 1178 van de heer De Hoop c.s. als afgedaan.

Om nieuwe woningen, banen en voorzieningen te ontsluiten, zijn investeringen in infrastructuur ook in de toekomst belangrijk. In de Kamerbrief over het langetermijnperspectief infrastructuur heeft het kabinet uiteengezet wat er nodig is om structuurversterkende projecten op

¹ Kamerstukken II, 36 600 A, nr. 54

² De onderliggende rapportages staan gepubliceerd op www.delelylijn.nl/documenten/

³ Kamerstukken II, 36 600 A, nr. 67

te starten en uit te voeren.⁴ Naast een aantal andere projecten is ook de Lelylijn als voorbeeld opgenomen. De belangrijkste aanbeveling van deze brief langetermijnperspectief is om te gaan werken vanuit een langetermijnperspectief, te zorgen voor langjarige zekerheid en structureel voldoende financiële middelen te reserveren in een realistisch kasritme.

In deze demissionaire fase is de besluitvormingsruimte voor beleidsrijke keuzes van het kabinet beperkt. Voor de realisatie van de Lelylijn is € 14,5 miljard⁵ nodig en moet er ook voldoende budget beschikbaar zijn voor exploitatie, onderhoud en vervanging (jaarlijks € 200–450 miljoen), nadat de lijn is aangelegd. Het Masterplan laat in grote lijnen zien welke overwegingen er zijn voor een besluit over de Lelylijn. De opgave voor de Lelylijn moet daarbij worden gezien in een breder geheel van bereikbaarheidsopgaven. Op 8 december jongstleden is uw Kamer bijvoorbeeld geïnformeerd over de grote instandhoudingsopgave op de netwerken van lenW.⁶ In juli 2025 hebben de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en ik uw Kamer daarnaast geïnformeerd over de huidige opgaven binnen de lopende MIRT-projecten en programma's.⁷ Het is aan een volgend kabinet om de weging tussen de verschillende opgaven te maken. Niet alleen financieel, maar ook vanwege de schaarste van personeel en materieel. Hierbij is het op orde houden van de huidige netwerken een belangrijke randvoorwaarde.

Een inhoudelijke reactie op het advies van de Lelylijn-gezant, het advies van het college van Rijksadviseurs en een besluit over het vervolg is aan een volgend kabinet. Dat geldt ook voor het besluit over een eventuele tweede fase van het Masterplan.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
A.A. Aartsen

⁴ Kamerstukken II, 29 435, nr. 270

⁵ Prijspeil 2025 – de verwachting is dat prijspeil 2026 circa 3% zal toevoegen aan de investeringsraming en onderhoudsraming, waarmee de investeringsraming op circa € 15 miljard uitkomt. Het CBS maakt later dit jaar de definitieve indexeringsgetallen bekend.

⁶ Kamerstukken II 36 800 A, nr. 9

⁷ Zoals onder andere door de Algemene Rekenkamer is becijferd, is op instandhouding sprake van een maakbaar tekort van circa € 1,5 tot 2 miljard per jaar tot 2040. Na dit jaar loopt het bedrag verder op naar een benodigde structurele ophoging van zo'n € 2 tot 2,5 miljard per jaar.